



Õiguskantsler

Argo Mengel; Karel Tõlp
tahkuranna@tahkuranna.ee

Teie nr

Meie 21.09.2017 nr 6-5/171160/1704121

Protokollide avalikustamise kord valla põhimääruses ja nende kättesaadavus veebilehel

Lugupeetud Tahkuranna Vallavolikogu esimees Argo Mengel

Lugupeetud Tahkuranna vallavanem Karel Tõlp

Õiguskantsleri poole pöördus kodanik, kes väitis, et vallavalitsuse 15.06.2017 määrus nr 1 „Valimisjaoskondade moodustamine“ ja 30.06.2017 määrus nr 2 „Tahkuranna Vallavalitsuse 15. juuni 2017. a määruse nr 1 „Valimisjaoskondade moodustamine“ muutmise“ on õigusvastased, kuna vallavalitsuse istungeid pole neil kuupäevadel toimunud.

Avalduse asjaolude uurimisel selgus, et Tahkuranna Vallavolikogu 29.02.2012 määrus nr 7 „Tahkuranna valla põhimäärus“ (edaspidi põhimäärus) on vastuolus seaduste ja põhiseadusega (PS).

- 1) Põhimäärus ei sisalda vallavolikogu ja -valitsuse istungite ning vallavalitsuse komisjonide koosolekute protokollide avalikustamise korda. Seega on põhimäärus vastuolus kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 23 lõikega 5 ja § 51 lõikega 7 ning PS § 3 lg 1 esimese lausega.¹
- 2) Põhimääruse § 30 lõike 4 sõnastus² on ebatäpne, sest seda võib tõlgendada nii, et kõikide volikogu komisjonide protokollidega on võimalik tutvuda üksnes vallakantseleis. See on vastuolus õigusselguse põhimõttega (PS § 13 lõige 2).

Põhimääruse täiendamisel tuleb muu hulgas arvestada avaliku teabe seaduses (AvTS) sätestatud. AvTS § 28 lg 1 punkti 32 järgi on teabevaldaja kohustatud avalikustama muu (s.t sama lõike

¹ KOKS § 23 lõige 5: „Volikogu määrused ja otsused ning istungite protokollid peavad olema seaduses ja valla või linna põhimääruses sätestatud korras kättesaadavad kõigile isikutele.“ KOKS § 51 lõige 7: „Valla- või linnavalitsuse istungite ning volikogu ja valitsuse komisjonide koosolekute protokollid peavad olema igaühele kättesaadavad valla või linnavalitsuse istungite ning volikogu ja valitsuse komisjonide koosolekute protokollid peavad olema igaühele kättesaadavad valla või linna põhimääruses sätestatud korras. PS § 3 lg 1 esimene lause: „Riigivõimu teostatakse üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel.“

² Põhimääruse § 30 lõige 4: „Komisjoni koosolek protokollitakse ja vajadusel helisalvestatakse. Protokoll vormistatakse 3 tööpäeva jooksul ja edastatakse koheselt vallakantseleisse. /.../ Protokolliga on võimalik tutvuda vallakantseleis. Helisalvestist säilitatakse 6 kuud.“

punktides 1-31² nimetamata) teabe ja dokumendid, mille avalikustamise kohustus on sätestatud seadusega. AvTS kohaselt (§ 29 lõige 1) tuleb vallal kui veebilehe pidamise kohustusega (AvTS § 31 lõige 1) avalik-õiguslikul juriidilisel isikul (KOKS § 10 lõige 1) sellised dokumendid (protokollid) avalikustada veebilehel. Seega peaks volikogu komisjonide protokollide veebilehel avalikustamine selgelt nähtuma ka PM § 30 lõikest 4.

KOKS § 49 lõige 11 sätestab, et valla- ja linnavalitsuse täpsema töökorra kehtestab volikogu. Vallavalitsuse töökord ei asenda valla põhimäärust.

Tahkuranna Vallavolikogu 29.02.2012 määruse nr 5 „Tahkuranna Vallavalitsuse töökord“ § 6 lõike 4 kohaselt on valitsuse istungi protokollid kättesaadavad vallavalitsuses. Üldkättesaadavaks ei tehta protokollides sisalduvaid andmeid, mille väljastamine on seadusega piiratud või mõeldud valla ametiasutuse siseseks kasutamiseks. Tahkuranna Vallavalitsuse töökorra § 6 lõike 4 sõnastus on ebatäpne, sest seda võib tõlgendada nii, et valitsuse istungi protokollidega on võimalik tutvuda üksnes vallavalitsuses. See on vastuolus õigusselguse põhimõttega (PS § 13 lõige 2). Vallavalitsuse istungi protokollide veebilehel avalikustamine peaks selgelt nähtuma ka vallavalitsuse töökorra § 6 lõikest 4. Lisaks sellele ei ole piisavalt täpselt määratletud kohta, kus saab protokollidega tutvuda (nt volikogu komisjonide protokollidega võib tutvuda vallakantseleis).

Tahkuranna valla veebilehel puudub info vallavalitsuse istungite, volikogu komisjonide ja vallavalitsuse komisjonide koosolekute protokollide kohta. Selline olukord on vastuolus AvTS § 28 lg 1 punktiga 32 ja § 29 lõikega 1 nende koostoimes. See, et valla veebilehel pole avaldatud vallavalitsuse istungite ning volikogu ja valitsuse komisjonide koosolekute protokolle, riivab õigusvastaselt ka põhiõigust saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni (PS § 44 lõige 1).

PS § 142 lõike 1 ja õiguskantsleri seaduse (ÕKS) § 17 alusel teen Tahkuranna Vallavolikogule ettepaneku viia Tahkuranna Vallavolikogu 29.02.2012 määrus nr 7 „Tahkuranna valla põhimäärus“ ja 29.12.2012 määrus nr 5 „Tahkuranna vallavalitsuse töökord“ koosõlla KOKS § 23 lõikega 5 ja § 51 lõikega 7, PS § 3 lg 1 esimese lausega ja § 13 lõikega 2.

Selleks tuleb Tahkuranna Vallavolikogul hiljemalt 10. novembriks 2017

- sätestada valla põhimääruses vallavolikogu ja -valitsuse istungite ning valitsuse komisjonide koosolekute protokollide avalikustamise kord;
- täpsustada vallavolikogu komisjonide protokollide avalikustamise korda valla põhimääruse § 30 lõikes 4 ja vallavalitsuse istungite protokollide avalikustamise korda vallavalitsuse töökorra § 6 lõikes 4.

ÕKS § 35¹ lõike 2 alusel teen ettepaneku viia Tahkuranna Vallavalitsuse tegevus koosõlla AvTS § 28 lg 1 punktiga 32 ja § 29 lõikega 1 ning PS § 44 lõikega 1. Selleks tuleb Tahkuranna Vallavalitsusel:

- avalikustada 2017. a juunist kuni septembrini (kaasa arvatud) toimunud vallavalitsuse istungite protokollid valla veebilehel viivitamatult, kuid hiljemalt 22.septembriks 2017.
- avalikustada muud vallavalitsuse istungite ja selle komisjonide koosolekute protokollid, samuti vallavolikogu komisjonide koosolekute protokollid valla veebilehel hiljemalt viivitamatult, kuid hiljemalt 1. novembriks 2017.

Palun andke teada, mida olete õigusvastase olukorra lahendamiseks ette võtnud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Vallo Olle 693 8445
Vallo.Olle@oiguskantsler.ee